

“ ปัจจุบัน มาเฟียข้ามชาติได้แทรกซึมเข้าทำธุรกิจผิดกฎหมายในบ้านเราเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นสถานบันเทิงผิดกฎหมาย ขบวนการค้ายาเสพติด การฟอกเงิน ปัญหาแก๊งคอลเซ็นเตอร์ ขบวนการค้ายาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหาที่ก่อกวนสังคมไทย เป็นภัยความมั่นคง และภัยเศรษฐกิจ นอกจากนี้ มาเฟียข้ามชาติบางกลุ่มยังสามารถสร้างเครือข่ายกับฝ่ายการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ จนเกิดเป็นการทุจริตในหลายโครงการ ”

บทนำ

ตั้งแต่ช่วงปลายปี 2565 เป็นต้นมา ได้มีเรื่องอื้อฉาวเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มทุนข้ามชาติสีเทาจำนวนมาก เช่น กรณีนายตู้ห่าวที่พัวพันกับคดีการฟอกเงิน ค้ายาเสพติด และสถานบันเทิงผิดกฎหมาย และการจ้างวานนอมินี โดยรัฐได้อัยตทรัพย์สินจำนวน 3,020 ล้านบาท และมีการกวาดล้างทุนข้ามชาติสีเทาอีกหลายขบวนการ โดยพบเจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปร่วมกระทำผิดจำนวนมาก เช่น การอนุมัติวีซ่าให้กลุ่มอาชญากรรมที่ใช้ใบรับรองของมูลนิธิ หรือโรงเรียนสอนภาษามากกว่า 3,000 คน ในปี 2564 ซึ่งส่งผลกระทบต่อปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาความมั่นคง ปัญหาเศรษฐกิจนอกระบบ และปัญหาสังคม บทความนี้เป็นการอภิปรายถึงปัญหามาเฟียข้ามชาติในไทย (ซึ่งในบทความนี้มีความหมายเดียวกันกับขบวนการอาชญากรรมข้ามชาติ) รูปแบบและประเภทของอาชญากรรมข้ามชาติในไทย ปัญหาทุนข้ามชาติสีเทาในประเทศเพื่อนบ้าน ผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม และแนวทางการแก้ไขปัญห

ปัญหามาเฟียข้ามชาติในไทย เมื่อไฟลามทุ่ง

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา กลุ่มมาเฟียข้ามชาติได้เข้ามาแทรกซึมในสังคมไทย จนกลายเป็นกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่เข้ามาทำธุรกิจผิดกฎหมายและก่ออาชญากรรมข้ามชาติ รวมทั้งกดขี่เอาเปรียบคนไทยมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่กลับได้รับการปกป้องจากเจ้าหน้าที่รัฐและผู้มีอิทธิพลทางการเมืองซึ่งมีผลประโยชน์ร่วมกัน จนในปี 2565 เป็นต้นมา ปัญหาที่สั่งสมมากก็ได้ปะทุขึ้น โดยเกิดเรื่องอื้อฉาวเกี่ยวกับกลุ่มทุนข้ามชาติสีเทา

และการกระทำผิดกฎหมายข้ามพรมแดนมากมายที่เกี่ยวข้องกับมาเฟียข้ามชาติชาวจีน ไม่ว่าจะเป็นกรณีสถานบันเทิงผิดกฎหมาย ขบวนการค้ายาเสพติด การฟอกเงิน ปัญหาแก๊งคอลเซ็นเตอร์ ขบวนการค้ายาเสพติด หรือแม้แต่คำอวยวะ และอีกมากมายที่ล้วนเป็นปัญหาก่อกวนสังคมไทย เป็นภัยความมั่นคงที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และความมั่นคงทางสังคม

ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายงานว่า¹ อาชญากรรมข้ามชาติได้ก่อปัญหาที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยยะสำคัญต่อประเทศไทย 4 ประการ ได้แก่

1 **ปัญหายาเสพติด** สารตั้งต้นยาเสพติดและเคมีภัณฑ์ที่เป็นองค์ประกอบของสารเสพติด โดยนำเข้าประเทศผ่านแนวชายแดนและทางท่าอากาศยาน จนเกิดวงจรรยาเสพติด ตั้งแต่การผลิต จำหน่ายและเสพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจมากมาย

2 **ปัญหาแรงงานข้ามชาติผิดกฎหมาย** โดยเฉพาะจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทำงานในประเทศไทย นำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม สุขอนามัยและสาธารณสุข รวมถึงเป็นภาระของรัฐทั้งด้านการคุ้มครองสิทธิและสถานะของบุคคลตามกฎหมาย ตลอดจนจนบริการสาธารณะด้านการศึกษา สาธารณสุขและอื่น ๆ

3 **ปัญหาการค้ามนุษย์** เชื่อมโยงกับการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย การใช้แรงงานเด็กและค่าประเวณี ซึ่งประเทศไทยมีสถานะเป็นทั้งประเทศต้นทาง ปลายทาง และทางผ่านของขบวนการค้ามนุษย์ ทำให้ถูกกล่าวหาว่าไม่ปฏิบัติตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

4 **ปัญหาการฟอกเงิน** เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ผิดกฎหมายต่าง ๆ และเชื่อมโยงกับการก่ออาชญากรรมข้ามชาติอื่น ๆ เช่น การก่อการร้าย การค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การค้าสินค้านำเข้าผิดกฎหมาย การค้าอาวุธ ฯลฯ

ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และเป็นเส้นทางการคมนาคมขนส่งที่สำคัญ เพราะมีที่ตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์ของภูมิภาค ส่งผลให้กลุ่มมาเฟียข้ามชาติจำนวนมากนิยมเข้ามาบุกแดนในไทยเพื่อหลีกเลี่ยงการดำเนินคดีในประเทศต้นทาง หรือใช้ไทยเป็นศูนย์กลางในการก่ออาชญากรรมในไทยและประเทศใกล้เคียง โดยกลุ่มมาเฟียข้ามชาติในไทยมักจะแอบแฝงมาในคราบน้ำกท่องเที่ยว ก่อนจะผันตัวเป็นนักศึกษา อาสาสมัคร หรือนักธุรกิจเพื่ออยู่อาศัยและทำธุรกิจของไทย โดยมักประกอบอาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ รวมไปถึงธุรกิจผิดกฎหมายต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด ค้ามนุษย์ แก๊งคอลเซ็นเตอร์ โดยมักจะมีคนไทยเข้าไปเป็นνομินีให้กับกลุ่มอาชญากรเหล่านี้

กรณีนายตู้ห่าว ถือว่าเป็นตัวอย่างของกลุ่มทุนจีนสีเทาที่ถูกเปิดโปงภายหลังเจ้าหน้าที่ตำรวจบุกจับจีนหลัง ยานยานนาวา ที่ลักลอบเปิด โดยไม่ได้รับอนุญาต สามารถจับกุมนักท่องเที่ยวชาวจีนได้ 237 คน และตรวจยึดยาเสพติดได้จำนวนหนึ่ง ทำให้มีการแจ้งข้อกล่าวหาจำหน่ายยาเสพติด ข้อหาร่วมกันฟอกเงิน และมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ ต่อมาได้มีการขยายผลสืบสวนและจับกุมบุคคลที่เกี่ยวข้องพบทรัพย์สินมากกว่า 9 พันล้านบาท ทั้งนี้ นายตู้ห่าวได้เดินทางเข้ามาอยู่ในไทยเมื่อ 20 กว่าปีก่อน โดยทำงานเป็นไกด์ให้กับนักท่องเที่ยวจีนในประเทศไทย ต่อมาได้สร้างความสัมพันธ์กับนักการเมืองคนสำคัญ ๆ โดยเคยบริจาคเงินให้กับพรรคการเมืองพรรคหนึ่งเป็นเงิน 3 ล้านบาท นายตู้ห่าวได้รับสัญชาติไทยจากการแต่งงาน จนสามารถขยายกิจการได้อย่างรวดเร็วจากธุรกิจทัวร์ศูนย์เหรียญ โดยเป็นเจ้าของกิจการทัวร์ ร้านอัญมณี ของที่ระลึก หมอนยางพารา รังนก และโรงแรม รวมถึงธุรกิจผิดกฎหมายในรูปแบบต่าง ๆ เมื่อมีการจับกุมนายตู้ห่าว ก็ได้มีการแสวงหาช่องทางให้ปราบปรามกลุ่มทุนข้ามชาติสีเทาในประเทศไทย และมีการกวาดจับขบวนการอื่น ๆ ตามมา เช่น แก๊งคอลเซ็นเตอร์ และแก๊งพนันออนไลน์

■ กลุ่มมาเฟียข้ามชาติในไทย

ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติในไทยและอาเซียนเกี่ยวข้องกับขบวนการมาเฟียข้ามชาติจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เข้ามาทำ ธุรกิจค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การเรียกค่าคุ้มครอง การพนัน การค้าอาวุธเถื่อน และการค้าบริการทางเพศ สำหรับปัญหาการค้ามนุษย์ มาเฟียข้ามชาติได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่สร้างกำไรงามแต่มีความเสี่ยงต่ำ ส่วนในธุรกิจค้ายาเสพติด มาเฟียข้ามชาติสำคัญที่เข้ามาปฏิบัติการในประเทศอาเซียน ส่วนใหญ่มาจากฮ่องกง ไต้หวัน จีน ญี่ปุ่น และละตินอเมริกา เป็นต้น²

ที่ผ่านมา มาเฟียข้ามชาติที่เข้ามาก่ออาชญากรรมข้ามชาติในไทยมาจากหลากหลายประเทศ โดยส่วนใหญ่มาจากประเทศในเอเชียด้วยกัน ที่สำคัญ ได้แก่³ 1) แก๊งยาสูบจากญี่ปุ่น ทำธุรกิจการพนันและฟอกเงิน 2) มาเฟียยุโรป เช่น รัสเซีย อังกฤษ เยอรมนี ทำธุรกิจ

ฟอกเงิน กรรโชกทรัพย์ ค้ายาเสพติด และค้ามนุษย์ 3) แก๊งเงินดำจากแอฟริกาที่ผลิตธนบัตรปลอม 4) แก๊งอั้งยี่ชาวจีน เกี่ยวพันกับการค้ายาเสพติด ค้าบริการทางเพศ ค้ามนุษย์และลักลอบขนแรงงานเถื่อน 5) แก๊งคอลเซ็นเตอร์ โดยมากเป็นชาวไต้หวันและจีน 6) มาเฟียจากเอเชียกลาง เช่น ซีเรีย เกี่ยวพันกับการปลอมแปลงหนังสือเดินทาง ค้ายาเสพติดและค้ามนุษย์ 7) แก๊งลูกแมวจากประเทศอาเซียนมักโจรกรรมของมีค่าและสิ่งของกระเป๋า ในโรงแรมและร้านค้าอัญมณี 8) มาเฟียข้ามชาติในพื้นที่พญาที่ค้าอาวุธ กรรโชกทรัพย์ ค้าบริการทางเพศ และปลอมแปลงบัตรเครดิต 9) ขบวนการมิจฉาซีพจากประเทศเพื่อนบ้าน ที่เข้ามาขอลาน โจรกรรม 10) แก๊งอาชญากรรมจากเอเชียใต้ ที่ปลอมแปลงหนังสือเดินทาง 11) แก๊งอาชญากรรมชาวเมียนมา เน้นไปที่การค้ามนุษย์และการค้ายาเสพติด

นอกจากนี้ ยังมีอาชญากรรมข้ามชาติอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งเป็นปัญหาความมั่นคง คือ การปลอมแปลงเอกลักษณ์บุคคล โดยประเทศไทยถูกใช้เป็นศูนย์กลางในการปลอมแปลงหนังสือเดินทางและเอกลักษณ์บุคคลของกลุ่มมาเฟียข้ามชาติ เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมาก ทำให้สามารถโจรกรรมทรัพย์สินและเอกสารของเหยื่อได้ง่าย โดยกลุ่มมาเฟียข้ามชาติจะปลอมแปลงหนังสือเดินทาง ใบขับขี่และบัตรประชาชน โดยมีกลุ่มลูกค้าเป็นขบวนการอาชญากรรมข้ามชาติจากที่ต่าง ๆ

■ ปัญหาทุนจีนสีเทา

ปัจจุบัน กลุ่ม “ทุนจีนสีเทา” หรือมาเฟียข้ามชาติจากจีนได้ขยายเครือข่ายธุรกิจมายังประเทศเพื่อนบ้านอย่างรวดเร็ว เนื่องจากจีนได้ปราบปรามคอร์รัปชันและธุรกิจผิดกฎหมายในจีนอย่างหนัก จนทำให้กลุ่มคนจีนที่ทำธุรกิจสีเทาบางกลุ่ม เช่น แก๊งคอลเซ็นเตอร์และการพนันออนไลน์ กระจายออกมาอยู่นอกประเทศ โดยเฉพาะในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งไทย เนื่องจากเป็นจุดหมายที่ชาวจีนเดินทางมาเที่ยวจำนวนมาก ทำให้การแยกแยะระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางด้วยวัตถุประสงค์อื่นทำได้ยาก อีกทั้งการบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ มีเจ้าหน้าที่ของรัฐบางรายเข้าร่วมขบวนการกลุ่มทุนจีนสีเทา และช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินการต่าง ๆ

ข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์เปิดเผยว่าได้มีการตรวจสอบกลุ่ม “νομินีทุนจีนสีเทา” ในไทย ปี 2564 พบกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับทุนจีนสีเทา ดังนี้

1 ธุรกิจท่องเที่ยวและเกี่ยวเนื่อง 161 ราย

2 ธุรกิจค้าที่ดิน อสังหาริมทรัพย์ และถือครองอสังหาริมทรัพย์ 123 ราย

3 ธุรกิจโรงแรมและรีสอร์ท 41 ราย

โนมินีทุนจีนสีเทาดังกล่าวมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ที่พบทั้งสิ้น 145 ราย แบ่งออกเป็นธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง จำนวน 44 ราย ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และเกี่ยวเนื่อง จำนวน 89 ราย ธุรกิจโรงแรม รีสอร์ท จำนวน 3 ราย และธุรกิจบริการ 9 ราย

ชัยฤกษ์ แก้วพรหมมลายี่ สรุปลไว้ในบทความจากวารสารศูนย์เหรียญถึงทุนจีนสีเทา: ผลกระทบกับความมั่นคงของชาติ ระบุว่า กลุ่มทุนจีนสีเทาซึ่งมาทำธุรกิจสีเทา และก่ออาชญากรรมในประเทศไทย ปัจจุบันมี 5 กลุ่มใหญ่ ซึ่งเข้ามาประกอบธุรกิจสถานบันเทิงผ่านโนมินี ประกอบด้วย⁵

1 กลุ่มนายตู้ห่าว หรือ หาว เจ้อ ตู้ เจ้าของฝับบินหลิง และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการท่องเที่ยวของคนจีน

2 นายเดวิด หรือ ส่วย ไท่ เหว่ย เจ้าของร้านเบบี่เฟชย่านคลองตัน

3 กลุ่มนายหยู ฉาง เฟย เจ้าของคลับวัน พัทยา

4 กลุ่มนายโทนี่ เจ้าของสเปซพลัส กรุงเทพ

5 กลุ่มนายหมิง ร้านทิวปวัน ที่สุทธิสาร

ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีเครือข่ายและโนมินีในการดำเนินธุรกิจสีเทาและอาชญากรรมต่าง ๆ ปัจจุบันสามารถจับกุมได้แล้ว 4 คน ยังเหลือแต่นายหมิงซึ่งหลบหนีออกนอกประเทศไปแล้ว

เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 66 พล.ต.ท.จิรภพ ภูริเดช ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ได้แถลงผลปฏิบัติ

การทลายแก๊งคอลเซ็นเตอร์ หลังกระจายกำลังเข้าตรวจค้นพื้นที่เป้าหมาย 5 จุด ในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี สมุทรสาคร เชียงราย สุราษฎร์ธานี และสระแก้ว สามารถจับกุมผู้ต้องหาขบวนการดังกล่าวได้ 5 ราย ทั้งคนไทย คนจีน และคนกัมพูชา โดยตั้งข้อหาร่วมกันฉ้อโกงประชาชน ร่วมกันหลอกลวงโดยการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลอันเป็นเท็จ มีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ สมคบฟอกเงินและร่วมกันฟอกเงิน⁶

จากการสอบสวนยังพบว่า มีกลุ่มมิชชันนารีที่ปลอมเพจเฟซบุ๊กของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และหน่วยงานอื่น ๆ อาทิ DSI ตำรวจไซเบอร์ (บช.สอท.) และ องค์การต่าง ๆ ที่ไม่มีอยู่จริง รวมถึงเว็บไซต์หลอกลวงทุนต่าง ๆ รวมกว่า 133 เว็บไซต์เพื่อหลอกลวงประชาชน มีการใช้วิธียิงโฆษณาผ่านเว็บไซต์สืบค้นข้อมูล Google Ads ที่ค้นหาคำว่า “แจ้งความออนไลน์” เพื่อรับคำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่จะแจ้งความ และแจ้งกับผู้เสียหายว่าเงินที่ถูกโกงหรือถูกหลอกไปได้ถูกนำไปฟอกในเว็บไซต์การพนันออนไลน์ต่างประเทศ ก่อนอ้างว่าสามารถนำเงินกลับคืนมาได้ โดยให้ดำเนินการตามที่บอก เพื่อเข้าสู่เว็บไซต์หลอกลวงและต้องเสียทรัพย์สินเพิ่มเติม โดยเว็บไซต์ปลอมดังกล่าวมีการใช้ IP-Address ที่ประเทศกัมพูชา กลุ่มคนร้ายจะใช้บัญชีม้าในการรับโอนเงินจากผู้เสียหาย แล้วถ่ายเทเงินไปยังบัญชีม้าแฉวต่าง ๆ ก่อนแปลงเป็นเหรียญสกุลเงินดิจิทัลคริปโตเคอร์เรนซี ผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ ก่อนจะส่งต่อไปยังกระเป๋าที่เป็นของระดับผู้สั่งการหรือนายทุนต่อไป ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2566 เป็นต้นมาพบว่า บัญชีม้าและกระเป๋าเงินดิจิทัลต่าง ๆ ในกลุ่มของคนร้ายมียอดเงินหมุนเวียนมากกว่า 7,000 ล้านบาท จนนำไปสู่การออกหมายจับคนร้ายในขบวนการ แบ่งเป็น กลุ่มพนักงาน กลุ่มโปรแกรมเมอร์ กลุ่มฟอกเงิน และกลุ่มระดับสั่งการหรือนายทุน จำนวน 12 ราย ประกอบด้วยคนไทย 8 ราย คนกัมพูชา 1 ราย และคนจีน 3 ราย หนึ่งในนั้นคือ นาย หง เว่ย เหลียง ชาวจีน ผู้ต้องหารายสำคัญ ที่เชื่อได้ว่าอยู่ในระดับนายทุนและเป็นเจ้าของเว็บไซต์ปลอมดังกล่าว

“ตู้ห่าว” พร้อมทนายความเดินทางเข้ามาพบกับพนักงานสอบสวนชุดคลี่คลายคดีนายทุนจีนสีเทา ที่สโมสรตำรวจ ถ. ภิราวดี

ที่มา : www.thaipbs.or.th/news/content/321855

อาชญากรรมข้ามชาติเหล่านี้ไม่เพียงแต่แทรกซึมอยู่ในระดับสังคมทั่วไปเท่านั้น แต่ยังเข้าไปถึงระดับนโยบายของรัฐบาล ผ่านการตั้งสมาคมที่เข้ามามีบทบาทเป็นเครือข่าย กลายเป็นขบวนการทุจริตระดับชาติในหลายโครงการ กรณีล่าสุดคือการ นำเข้าหมูเถื่อน โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย นับหมื่นตู้คอนเทนเนอร์ มูลค่าความเสียหายกว่า 6,000–7,000 ล้านบาท ผ่านสำแดงเท็จ และมีเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องอีกเช่นเคย โดยที่คุณภาพของหมูไม่สามารถควบคุมได้โดยเฉพาะโรคที่มากับ เนื้อหมูเหล่านี้ อาจทำให้เกิดโรคแทรกซ้อน⁷ เช่น ท้องเสีย หรืออาจมีโรคระบาดที่ติดมากับเนื้อหมูที่ทำให้แพร่ระบาดสู่สัตว์ จนเกิดโรคติดต่อในหมูได้อีกด้วย โดยกรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือ ดีเอสไอ เรียกขบวนการเหล่านี้ ว่าจัดเป็น “กลุ่มองค์กร อาชญากรรมที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหารและเกษตรกรรม”⁸ ต่อมา มีการจับกุม แจ๊จเจียวี่⁹ หรือ เฮียแก้ว มีตำแหน่ง เป็นนายกสมาคมการค้าแลกเปลี่ยนเศรษฐกิจไทย-เอเชีย และบุตรชาย พร้อมพวก รวม 4 หมายจับ หลังพบหลักฐานแอบ ลักลอบนำเข้า-ส่งออกสินค้าเถื่อนออกนอกประเทศ และพบความเชื่อมโยงในคดีหมูเถื่อน และมีรายงานข่าวว่า ในจำนวน ผู้ที่ถูกจับกุมมีบุคคลใกล้ชิดนักการเมืองระดับอดีตรัฐมนตรี ทั้งเป็นกรรมการบริษัทในขบวนการซื้อขายหมูเถื่อน และกลุ่มที่รับ โอนเงิน โดยมีเส้นทางเงินเชื่อมโยงชัดเจนด้วย¹⁰

ศ. ดร.ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี อาจารย์คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่¹¹ วิเคราะห์ว่า ปัจจัยที่ทำให้กลุ่ม “ทุนจีน สีเทา” ขยายอาณาเขตออกนอกประเทศตัวเองมีหลายปัจจัยด้วยกัน ปัจจัยแรก นับตั้งแต่ปี 2561 เป็นต้นมา รัฐบาลจีนเริ่ม ตั้งต้นกวาดล้างองค์กรอาชญากรรมในประเทศ ที่เรียกว่า “การกวาดล้างความมิดมิดและสิ่งชั่วร้าย” ตามมาด้วยการออก กฎหมายต่อต้านองค์กรอาชญากรรม ในปี 2564 ปัจจัยที่สอง การเกิดขึ้นของโครงการ BRI (Belt and Road Initiative) หรือ หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางของจีน เปิดโอกาสให้ธุรกิจสีเทา เกาะกระแส BRI โดยสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับธุรกิจสีเทา เช่น โครงการ สร้างเมืองใหม่ที่เชื่อมต่อกับเส้นทาง BRI เพื่อปิดบังธุรกิจผิดกฎหมาย ปัจจัยที่สาม ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนใหญ่ตอบรับการลงทุนจากนายทุนจีน ทำให้ทุนจีนสีเทาหันมาใช้ประเทศเหล่านี้เป็นฐานในการดำเนินธุรกิจผิดกฎหมาย และปัจจัยที่สี่ แม้รัฐบาลจีนจะปราบปรามองค์กรอาชญากรรมอย่างหนัก แต่ไม่ได้ทำให้อุปสงค์ด้านการพนันออนไลน์ลดลง ทำให้ การพนันออนไลน์ และแก๊งคอลเซ็นเตอร์ สามารถย้ายฐานที่ตั้งไปยังประเทศที่ระบบกฎหมายอ่อนแอ

ผลกระทบของอาชญากรรมข้ามชาติ

ข้อมูลจากรายงาน ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ในประเทศไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ¹² ได้สรุป ผลกระทบของอาชญากรรมข้ามชาติไว้ว่า สหประชาชาติ ได้พิจารณาว่า อาชญากรรมข้ามชาติเป็นภัยคุกคาม ความมั่นคงรูปแบบใหม่ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ของรัฐและประชาชนในสังคม บั่นทอนความเข้มแข็ง ของสถาบันทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม รวมถึงลดระดับความน่าเชื่อถือของรัฐในการรักษา ความสงบเรียบร้อยและคุ้มครองประชาชนภายในรัฐ จนอาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ กล่าวคือ ทำให้ความสามารถของรัฐที่จะจัดหาบริการขั้นพื้นฐาน ให้กับประชาชนลดน้อยลง และทำให้เกิดความเสียหาย ต่อระบบเศรษฐกิจมากถึง 3.6% ของรายได้เศรษฐกิจ โลก รายงานของสหประชาชาติประเมินว่าเฉพาะการ พอกเงินอย่างเดียวส่งผลกระทบต่อมากถึง 2% ของ รายได้ประชาชาติ

อาชญากรรมข้ามชาติส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ของประเทศในหลายมิติ และในบางประเทศอาชญากรรม ข้ามชาติมีความเชื่อมโยงอย่างแนบแน่นกับสถาบัน การเมืองและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ดังนั้น รัฐจึง

จำเป็นต้องกำหนดมาตรการเชิงนโยบายและกฎหมายในการจัดการ ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติอย่างเหมาะสมให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อลดความสูญเสียและความเสียหายที่จะเกิดขึ้น จากกิจกรรมผิดกฎหมายขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ โดยควร แสวงหาความร่วมมือกับนานาประเทศทั้งในระดับรัฐบาลภาคธุรกิจ และภาคประชาชน ทั้งนี้ผลกระทบของการที่กลุ่มเงินเทามาประกอบ ธุรกิจหรือก่ออาชญากรรมในประเทศอาจพิจารณาเป็น 3 ด้าน¹³ ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ

การแข่งขันทางธุรกิจกับผู้ประกอบการชาวไทยจากการที่กลุ่ม ทุนจีนเข้ามาซื้อธุรกิจ โรงงาน โรงแรมที่ดินและกิจการของคนไทย เป็นการแก่งแย่งการประกอบอาชีพของคนไทย เนื่องจากทุนจีน เหล่านี้ใช้นอมนิในการเข้ามาซื้อกิจการหรือตั้งบริษัท ทำให้ธุรกิจไทย ต้องเสียเปรียบ เพราะผู้ประกอบการชาวไทยต้องเสียภาษีเงินได้ ธุรกิจ แต่นักลงทุนต่างชาติ แคหา “นอมนิ” ในการทำสัญญาเช่า ก็ยังสามารถตั้งธุรกิจได้โดยไม่ต้องเสียภาษี และรายได้ส่วนใหญ่ ก็ส่งกลับประเทศ นอกจากนี้ ยังใช้ประเทศไทยเป็นฐานในการพอกเงิน ที่ได้จากการประกอบอาชญากรรมและธุรกิจสีเทาในต่างประเทศ ซึ่งการ พอกเงินนี้สามารถทำได้หลายวิธีเช่น การซื้อขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ของไทย โดยที่ไทยยังไม่มีกฎระเบียบในการตรวจสอบแหล่งที่มา ของเงินในการซื้อหุ้น

ที่มา : unsplash.com/photos/black-car-on-road-during-night-time-JXg7Yq5b1wE

๒ ด้านการเมือง

เนื่องจากทุนจีนสีเทาต้องการสร้างเครือข่ายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจสีเทา หรือ ก่ออาชญากรรมต่าง ๆ ดังนั้น กลุ่มทุนเหล่านี้จึงต้องแสวงหาความร่วมมือกับนักการเมือง เช่น นายตู้ห่าว ให้การสนับสนุนพรรคการเมือง หรือสร้างความสนิทสนมกับนักการเมือง ดังจะเห็นได้ว่าภายหลังผู้จับกุมในเดือนตุลาคม 2565 ต่อมาเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2565 ได้มีตำรวจบุกเข้าค้นบ้านอดีตรัฐมนตรีคนหนึ่ง โดยกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับทุนจีนสีเทา ทำให้เกิดความไม่มั่นคงทางการเมือง และเป็นประเด็นที่ทำให้พรรคฝ่ายค้านนำมาโจมตีรัฐบาลได้ นอกจากนี้ ยิ่งอาจมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ระหว่างไทย-จีนอีกด้วย เนื่องจากทุนจีนสีเทาใช้ประเทศไทยเป็นที่ตั้งของคอลเซ็นเตอร์ที่โทรไปหลอกลวงคนในประเทศจีน

๓ ด้านสังคม

การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่กระทบต่อสุขภาพคนไทย นำมาซึ่งการก่ออาชญากรรมมากมายไม่เว้นแต่ละวัน ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ผู้คนสามารถเสพยาได้อย่างโจ่งแจ้งในสถานบริการของกลุ่มทุนจีนสีเทา ผ่านการช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่รัฐที่ประพฤติมิชอบ เช่น กรณีของนายตู้ห่าวเพียงคดีเดียวมีเจ้าหน้าที่ของรัฐมากกว่า 100 นาย ถูกกล่าวหาว่าเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งตำรวจตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) ตำรวจท้องที่ เจ้าหน้าที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ อัยการ และฝ่ายปกครอง นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งมูลนิธิและโรงเรียนเถื่อนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือเป็นจำนวนมากขึ้นมาบังหน้าและช่วยเหลือให้คนจีนได้วีซ่านักเรียนและวีซ่าอาสาสมัครปีละ 7-8 พันคน¹⁴ ทำให้ขบวนการเงินเทาเติบโตอย่างรวดเร็วและกัดกร่อนสังคมไทย นอกจากนี้ ยังมีความพยายามแต่งงานกับคนไทยเพื่อให้ได้สัญชาติไทย หรือแม้กระทั่งเมื่อหญิงชาวจีนตั้งท้องก็ขอให้ผู้ชายไทยรับเป็นพ่อเพื่อให้เด็กนั้นได้รับสัญชาติไทย มีการสวมบัตรประชาชนไทยของคนจีน รวมถึงการฉ้อมบัญชี¹⁵ ซึ่งเป็นการค้ำหนุนอย่างไม่เกรงกลัวกฎหมาย

แนวทางการแก้ไขปัญหา

แม้ประเทศไทยจะมี พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 แต่กลับไม่เท่าทันกระบวนการเล่ห์เหลี่ยมของกลุ่มทุนสีเทา ในรายงานยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.2558-2564 สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี¹⁶ ได้สรุปประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและรับฟังสภาพปัญหาในเชิงปฏิบัติของหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้อง พบ**ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ** ดังนี้

๑ **ด้านนโยบายระดับชาติ** ไทยมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจ มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวและการเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคในด้านต่าง ๆ แต่กลับเป็นช่องทางให้คนแสวงประโยชน์ในการกระทำความผิดได้ง่าย

๒ **ด้านกลไกภาครัฐ** ประกอบด้วยปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ การบริหารจัดการกลไกภาครัฐ กฎหมายและการบังคับใช้ระบบฐานข้อมูล บุคลากรภาครัฐ เครื่องมือและเทคโนโลยี และงบประมาณ

๓ **ด้านความตระหนักของประชาชน** ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความตระหนักเกี่ยวกับภัยและผลกระทบจากปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ โดยมองว่าปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติเป็นเรื่องไกลตัว ส่งผลให้ประชาชนบางส่วนตกเป็นเหยื่อ รวมถึงขาดการให้ความร่วมมือกับภาครัฐ

๔ **ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ** ยังต้องการความร่วมมือในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติกับประเทศเพื่อนบ้านในระดับปฏิบัติมากขึ้น รวมทั้งการดำเนินการเชิงรุกในการแสวงประโยชน์จากกรอบหรือกลไกความร่วมมือทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี

สำหรับแนวทางการแก้ปัญหา ตามยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2558-2564 **สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ** อาทิ

1 ด้านกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย ให้มีการทบทวนและปรับปรุงเพื่อพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบมาตรการระเบียบปฏิบัติ รวมถึงบทลงโทษ ให้มีความทันสมัยมีประสิทธิภาพเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์และสภาพปัญหา บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังในการป้องกันและปราบปรามบุคคล กลุ่มบุคคล กลุ่มขบวนการ หรือองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการก่ออาชญากรรมข้ามชาติในทุกรูปแบบ

2 ด้านการข่าวกรอง เน้นการข่าวกรองเพื่อการป้องกันและการเฝ้าระวังเพื่อมิให้อาชญากรรมขยายตัวหรือพัฒนาเป็นปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ เสริมสร้างประสิทธิภาพกลไกและระบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานด้านการข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมเวทีการหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและข่าวกรอง การประเมินสถานการณ์และแนวโน้ม และองค์ความรู้เกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

3 ด้านความร่วมมือกับภาคประชาชน เสริมสร้างศักยภาพของคน ชุมชน โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยง ส่งเสริมสถาบัน/องค์กรทางสังคม อาทิสถาบันครอบครัวสถานศึกษา สถาบันทางศาสนา ฯลฯ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชน โดยเน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างประชาชนหรือชุมชนชายแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในการเฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ

4 ความร่วมมือกับภาคเอกชน พัฒนากลไกหรือส่งเสริมโครงการความร่วมมือแบบหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐและเอกชนอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ และส่งเสริมหลักบรรษัทภิบาลและพัฒนามาตรการสร้างความโปร่งใสในการทำธุรกิจของภาคเอกชน

นอกจากการแก้ไขปัญหาข้างต้นแล้ว **การทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐของไทยกับจีน มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ปัญหาทุนจีนสีเทาคลี่คลายลงได้** เพราะเรื่องนี้เป็นปัญหาระหว่างประเทศที่กระทบต่อความสัมพันธ์และความรู้สึกของประชาชนทั้งสองประเทศ ขณะที่ประชาชนในสังคมเอง ก็ต้องไม่เห็นผิดเป็นชอบในการเข้าร่วมเป็นนอมินี หรือให้ความช่วยเหลือกลุ่มมาเฟียข้ามชาติ

นอกจากการแก้ปัญหาของภาครัฐแล้ว ภาคประชาสังคมก็มีความสำคัญเช่นกัน ปัจจุบันหลายสถาบันการศึกษาเริ่มจัดกิจกรรมรวมกลุ่มเยาวชนให้รู้เท่าทันปัญหาที่เกิดจากกลุ่มอาชญากรรมข้ามชาติ

อย่างปัญหาแก๊งคอลเซ็นเตอร์ เช่น โครงการขอร้องคุณลุงคุณป้าอย่าไอน์อย่าไอของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์¹⁷ ที่ให้ความรู้กับกลุ่มผู้สูงอายุถึงรูปแบบอาชญากรรมแก๊งคอลเซ็นเตอร์และผลกระทบที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ยังมีมูลนิธิหลายมูลนิธิที่หันมาให้ความสำคัญกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติมากขึ้น อย่างมูลนิธิอิมมานูเอล ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยคริสตจักรอิมมานูเอล เพื่อต่อสู้กับปัญหาการค้ามนุษย์ในประเทศไทย เช่น การช่วยเหลือ 266 คนไทย ที่ถูกหลอกไปทำงานที่เมืองเล่าก๋ายายในเมียนมา และต้องหนีภัยสู้รบในพื้นที่¹⁸ โดยมูลนิธิอิมมานูเอล รับหน้าที่ประสานงานช่วยเหลือผู้เสียหายกับสถานเอกอัครราชทูตไทยในเมียนมา จนได้รับการช่วยเหลือกลับไทยในที่สุด หรือกรณีของ นายชูวิทย์ กมลวิศิษฎ์ อดีตนักการเมืองที่นำภาพกล้องวงจรปิดภายในสถานบันเทิงจีนหลังฝ้อออกมาเปิดโปง และแฉข้อมูลของนายตู้ห่าว จนเป็นกระแสโด่งดังที่ทำให้สังคมตื่นตัว จนหน่วยงานรัฐต้องเข้ากวาดล้างกลุ่มอิทธิพลเหล่านี้ในที่สุด

สรุป

ประเทศไทยเผชิญกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติมายาวนาน โดยกลุ่มมาเฟียข้ามชาติอาศัยประโยชน์จากนโยบายเปิดกว้างของไทยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ เป็นช่องทางให้เข้ามาทำธุรกิจผิดกฎหมาย โดยอาศัยนอมินีชาวไทย และร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐ อย่างไรก็ตาม ภายหลังการปราบปรามขบวนการอาชญากรรมข้ามชาติในจีน กลุ่มทุนจีนสีเทาจำนวนมากได้เคลื่อนย้ายมายังประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านในอินโดจีน ในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา และก่ออาชญากรรมข้ามชาติหลายรูปแบบ จนส่งผลกระทบต่อไทย แต่ภาครัฐก็ไม่สามารถจัดการกับปัญหามาเฟียข้ามชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลควรยกระดับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ ปรับปรุงระบบกฎหมาย และกลไกในการแก้ปัญหา ร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งประสานงานกับเครือข่ายภาคประชาชน เพื่อเสริมศักยภาพของประชาชนและสังคมในการเฝ้าระวัง และประสานงานด้านการข่าว รวมทั้งสร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชนอย่างกว้างขวาง เพื่อมิให้ตกเป็นเหยื่อของมาเฟียข้ามชาติได้โดยง่าย